

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad
Școala Doctorală Interdisciplinară
Facultatea de Științe Umaniste și Sociale
Domeniul de doctorat Filologie

**AN INTERDISCIPLINARY APPROACH TO KATE
MORTON’S NOVELS VIA KELLY AND WHITE**

REZUMAT

Conducător de doctorat:
Conf. Univ. Dr. Habil.
MIHĂILESCU Clementina Alexandra

Student Doctorand:
IENCIU (POPA) Camelia Ioana

ARAD 2023

Ideea de a stabili o conexiune puternică între literatură, psihologie și istorie a fost de multă vreme considerată una dintre principalele preocupări pentru criticii literari contemporani. Cu toate acestea, pentru a înțelege sau chiar a interpreta unul dintre domeniile menționate anterior, este esențială cunoașterea unor noțiuni de bază.

Această teză de doctorat pleacă de la premisa că, personalității și istoriei nu le este necesară o atribuire a unei definiții exacte, ci, în schimb, cititorii și scriitorii ar trebui să țină cont de rolul major pe care acestea îl joacă în romanele de ficțiune. Prin urmare, această teză este focalizată pe abordarea interdisciplinară a literaturii de ficțiune decodificată prin intermediul teoriei personalității aparținând lui George Kelly, ilustrată în *The Psychology of Personal Constructs* și prin teoria narativității aparținând lui Hayden White, prezentată în *The Content of Form. Narrative Discourse and Historical Representation*. Această abordare sugerează faptul că, modul în care ficțiunea istorică și povestirile de ficțiune apar în secolul XXI este comparabil cu modul în care ficțiunea gotică sau ficțiunea neo-istorică au apărut în trecut.

Astfel, pentru a oferi dovezi precise care să susțină această idee, lucrarea de doctorat combină cele două contexte teoretice alese cu lucrări de ficțiune istorică, un gen care a avut un impact semnificativ în ultimii ani. Romanele atent analizate

și interpretate sunt scrise de autoarea australiană, Kate Morton, și se intitulează *Fiica ceasornicarului*, *Grădina uitată* și *Casa de lângă lac*. Astfel, pe măsură ce pătrunde în paginile acestei teze de doctorat, cititorul este invitat să îmbrățișeze natura complexă, multicoloră a ficțiunii, istoriei și psihologiei.

Structura tezei cuprinde cinci capitole esențiale. Capitolul I este denumit *George Kelly – O călătorie a personalității*, și propune o prezentare a mai multor definiții și teorii distincte ale personalității. Teza începe cu un capitol a cărui intenție este de a stabili un schelet teoretic privind personalitatea și distincțiile sale teorii. George Alexander Kelly rămâne unul dintre cei mai mari și mai importanți psihologi și teoreticieni ai personalității de la mijlocul secolului al XX-lea. În aproape toate cărțile legate de psihologie, el este considerat inventatorul teoriei constructelor personale.

Prima parte a acestui capitol, bazată pe o analiză detaliată și meticuloasă a biografiei lui George Kelly, explorează viața timpurie a psihologului, educația și cariera sa profesională. Prin urmare, scopul principal este acela de a sublinia toți pașii mici și preciși pe care acesta i-a urmat înainte de a deveni un renumit psiholog. George Kelly s-a născut pe 28 aprilie 1905, într-un orașel din Kansas. O parte din educația sa timpurie a fost primită acasă, dar cu toate

acestea, în 1926, a absolvit cu o diplomă în Matematică și Fizică.

La început, intenția sa a fost să devină inginer aeronautic, dar s-a răzgândit după ce a petrecut un an la Universitatea din Edinburgh și s-a întors în Statele Unite, ținând în mâini o diplomă de licență în educație. Acesta a fost momentul cheie care l-a convins să acorde interes deosebit psihologiei. Chiar dacă reputația pe scară largă a lui Kelly aparține contribuțiilor sale cu privire la psihologia personalității, adevărul este că, aportul său remarcabil s-a evidențiat în psihologia clinică, în anii petrecuți la Universitatea de Stat din Fort Hays. A lucrat și ca psiholog de aviație în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, dar la scurt timp după încheierea războiului, a devenit profesor și a ținut prelegeri la numeroase universități din întreaga lume. Psihologul nu a publicat multe cărți în timpul vieții sale, dar, un lucru este sigur – a scris și a ținut prelegeri valoroase. George Kelly a murit pe neașteptate pe 6 martie 1967, perioadă în care lucra la o nouă carte.

În plus, acest capitol aduce în discuție istoria, definițiile, importanța și teoriile distincte ale personalității, toate prezentate și descrise pe scurt. Psihologia personalității aparține uneia dintre cele mai cuprinzătoare și integratoare ramuri ale științelor psihologice. Definiția personalității nu

este o sarcină ușoară, iar diferitele răspunsuri date de oameni, teoreticieni sau psihologi și-au găsit expresie de-a lungul istoriei în domenii distincte precum filosofia, religia, dreptul, arta, politica sau știința. Fiecare persoană înțelege acest termen în moduri diferite și, poate, acesta este motivul principal pentru care pot fi găsite atât de multe teorii ale personalității.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale fiecărei teorii a personalității vizează imaginea naturii umane. Sigmund Freud, Carl Gustav Jung, Alfred Adler și Erik Erikson sunt doar câteva nume care aparțin teoriilor psihodinamice care subliniază inconștientul. Conștiința oamenilor poate îmbrățișa cu greu diferitele caracteristici semnificative ale personalității dincolo de conștientizare.

Sigmund Freud este teoreticianul care a elaborat prima teorie a personalității, intitulată „psihanaliza”. El sugerează faptul că, cea mai mare parte a personalității noastre este inconștientă și că instinctele indivizilor sunt doar sexuale și agresive. Carl Jung este binecunoscut pentru teoria numită „psihologie analitică”. El consideră inconștientul ca fiind deosebit de important, dar în multe alte aspecte nu este de acord cu Freud. De exemplu, în opinia lui Jung, există multe alte instincte valoroase în afară de sexualitate și agresivitate. Alfred Adler este un alt nume celebru care a inventat o altă teorie a personalității, „psihologia individuală.” Spre deosebire

de Freud sau Jung, Alfred consideră că inconștientul este lipsit de sens și că personalitatea nu este deloc modelată de instincte. Cu alte cuvinte, scopul esențial al acestei părți este de a prezenta teoreticienii care au contribuit la aspectele care modelează personalitatea.

De asemenea, acest capitol prezintă o analiză precisă a teoriilor cognitive și în special a teoriei lui Kelly. Accentul cade pe primul volum, *A Theory of Personality*, și explorează câteva aspecte importante legate de personalitate. George Alexander Kelly aparține, fără îndoială, categoriei gigantilor din domeniul psihologiei, dar, chiar și așa, nu a primit atenția pe care o merită.

Magnum-ul său în două volume, intitulat *The Psychology of Personal Constructs*, a apărut în 1955 și ilustrează o colecție distinsă de idei legată despre o teorie inovatoare a personalității și utilizarea acesteia într-un cadru clinic. Primul volum, *A Theory of Personality*, cuprinde trei capitole majore. Primul capitol se intitulează *Constructive Alternativism*. Termenul este considerat ipoteza filozofică centrală care susține teoria personalității. Cu toate acestea, nu doar această teorie, ci și toate teoriile psihologilor reprezintă o altă interpretare a universului. Mai mult decât atât, Kelly a susținut argumentul că oamenii sunt preocupați să anticipeze viitorul doar luând în considerare baza experienței lor. Acesta

prezintă modalități posibile prin care oamenii își exprimă dorința de a înțelege atât evenimentele, cât și alte personalități.

Psihologul american explică personalitatea concentrându-se pe sentimentele oamenilor, experiențele personale și gândurile conștiente ale acestora. Kelly compară indivizii cu oamenii de știință în ceea ce privește organizarea și perceperea lumii, dezvoltând ipoteze privind mediul înconjurător și testându-le în opoziție cu realitatea vieții de zi cu zi. Cu alte cuvinte, oamenii pot observa evenimentele din viața lor și le pot înțelege sau interpreta apelând la un model sau sistem. Un tipar necesită o predicție al cărui scop este formularea unui răspuns și ghidarea acțiunilor. Dar, pentru a înțelege personalitatea, este esențială înțelegerea acelor tipare, modurile în care lumea oamenilor este organizată și construită. Mai mult, Kelly menționează că evenimentele în sine nu sunt la fel de importante ca interpretarea lor.

Numele celui de-al doilea capitol este *Basic Theory* și propune o nouă teorie a personalității. Kelly introduce postulatul fundamental și apoi elaborează teoria prin intermediul a unsprezece corolare, denumite astfel: Corolarul construcției, Corolarul individualității, Corolarul Organizării, Corolarul dihotomiei, Corolarul alegerii, Corolarul experienței, Corolarul modulării, Corolarul fragmentării, Corolarul asemănării, Corolarul socialului, Corolarul

categoriei. Autorul se concentrează pe explicații teoretice formale, abstracte.

Corolarul individualității sugerează faptul că oamenii percep evenimentele în moduri diferite, deci sunt diferiți unul de celălalt în propria lor construcție a evenimentelor. Corolarul asemănării se referă la asemănările dintre oameni în interpretarea evenimentelor. Corolarul categoriei ilustrează faptul că fiecare construcție personală posedă o gamă limitată de conveniență. Corolarul sociabilității dezvăluie opinia lui Kelly despre relațiile interpersonale. În viziunea lui, înțelegerea proceselor de construcție ale altei persoane este mai importantă decât similitudinea reală, deoarece oamenii pot stabili relații semnificative și pot juca un rol crucial într-un proces social, doar dacă se înțeleg reciproc.

Corolarul construcției se bazează pe asemănări între evenimente repetate. Corolarul organizației evidențiază relațiile dintre constructe. Construcțiile individuale sunt organizate într-un model, concentrându-se pe opiniile oamenilor cu privire la asemănările și diferențele lor. Corolarul dihotomiei include două alternative care se exclud reciproc. Este de menționat faptul că toate constructele sunt bipolare sau dihotomice, caracteristică care ajută la anticiparea corectă a evenimentelor viitoare. Corolarul alegerii se concentrează pe libertatea de alegere a oamenilor. Corolarul

fragmentării ilustrează faptul că oamenii se pot confrunta cu posibilitatea de a avea constructe contradictorii în cadrul întregului sistem de constructe. Corolarul experienței reflectă expunerea la noi experiențe, care apar ca interpretări succesive ale evenimentelor. Ultimul corolar cunoscut sub numele de corolarul modulator indică modul în care oamenii își modifică constructele, în raport cu noile experiențe.

Capitolul trei este intitulat *The Nature of Personal Constructs*, și atrage atenția cititorilor asupra unei elaborări vibrante a teoriei, a cărei intenție este de a aduce totul la viață. Prin urmare, ideile sale revoluționare și originale despre natura ființei umane au fost foarte apreciate. Teoria lasă multe întrebări fără răspuns, dar este apreciată în Canada, Europa și Australia.

Capitolul II este intitulat *Hayden White și Teoria Narațiunii*. În acest capitol este analizată îndeaproape prima parte a contribuției sale, cu scopul de a ilustra câteva informații generale despre biografia sa. White s-a născut în Tennessee, a studiat la Universitatea Wayne și, de asemenea, la Universitatea din Michigan, a fost interesat de istoria medievală și a petrecut doi ani la Roma, experiență care l-a ajutat să descopere o literatură și să dobândească noțiuni noi legate de limba italiană.

A doua parte a acestui capitol se concentrează pe opt

eseuri prezente în *The Content of Form*, și scrise între anii 1979 și 1985. Este de menționat faptul că acestea au fost scrise la momente distincte, pentru obiective distincte, și, prezintă teoria narativității. Ricoeur, Barthes, Droysen și Foucault sunt doar câțiva dintre filozofii și istoricii menționați de White.

În continuare, este analizat eseuul *The Value of Narrativity in the Representation of Reality*, care explorează concentrarea lui White asupra ideilor lui Barthes referitoare la narațiune. Conform teoriei sale, narațiunea este internațională, transistorică și transculturală. White atrage atenția asupra principalelor trăsături ale discursului atâtașupra celui subiectiv, cât asupra celui obiectiv; el ilustrează și explică două tipuri distincte de discurs: cel real și cel imaginar; White își exprimă părerea despre istorici și narațiunea istorică; scriitorul prezintă cele trei tipuri de bază de reprezentare istorică: analele, cronica și istoria propriu-zisă.

În plus, este explorat eseuul intitulat *The Question of Narrative in Contemporary Historical Theory*, care se axează pe subiectul narațiunii, ca tip de discurs, și pe metodele istorice aplicate de majoritatea istoricilor narativi. Ideea centrală este că narațiunea nu poate exista fără istorie. White este, de asemenea, interesat să explice unele dintre ideile originale ale lui Barthes, Strauss și Ricoeur.

The Politics of Historical Interpretation: Discipline and

De-Sublimation subliniază semnificația puternică a conceptului „politică.” Teoria imaginației este un alt subiect de interes în capitolul al treilea, analizat de Edmund Burke, Schiller, Hegel și Kant.

În ceea ce privește cel de-al patrulea subcapitol intitulat *Droysen's Historik: Historical Writing as a Bourgeois Science*, accentul cade pe compoziția istoriografică și pe tipul de fenomenologie a scrierii istorice. De asemenea, scriitorul propune patru tipuri de reprezentare și oferă informații valoroase despre semnificația trecutului. Pe de altă parte, în Discursul lui Foucault: *The Historiography of Anti-Humanism*, este analizat stilul discursului scriitorului. White menționează următoarele caracteristici principale: combinația de extravaganță și obscuritate; tendința spre oracular și imitații de apocalipsă negativă; respingerea autorității, inclusiv a logicii și a narațiunii convenționale; căutarea unui spațiu, mai degrabă decât a unui teren.

Există, de asemenea, o încercare de a discuta despre eseul lui Fredric Jameson, intitulat *Getting Out of History: Jameson's Redemption of Narrative*, unde noțiunea de „istorie” apare în mai multe moduri, cu scopul de a crea confuzie în rândul cititorilor. „Cauzalitate” este un alt cuvânt care atrage atenția lui White. În al șaptelea subcapitol, *The Metaphysics of Narrative: Time and Symbol in Ricoeur's*

Philosophy of History, Paul Ricoeur este interesat de o analiză scurtă a narațiunii și narativității și de ilustrarea a trei tipuri principale de discurs narativ: mitic, istoric și fictiv. Toate ideile sale sunt cuprinse într-o carte în trei volume intitulată *Time and Narrative*. Ultimul subcapitol, *The Context in the Text: Method and Ideology in Intellectual History*, descrie unul dintre cele mai bune exemple de texte, *The Education of Henry James*, în care sunt explicate statutul ideologic și natura probatorie istorică.

Luând în considerare toate ideile menționate, în zilele noastre, Hayden White rămâne o sursă puternică de inspirație în rândul filozofilor, istoricilor și savanților literari din științe umaniste. Abilitatea sa excepțională de a se juca cu ideile și de a investiga teritorii nedescoperite îl fac unul dintre cei mai impresionanți și inovatori istorici din toate timpurile.

Următoarele trei capitole ale tezei de doctorat sunt concentrate pe o analiză practică a scrierilor lui Morton. Este o parte semnificativă datorită faptului că oferă o analiză meticuloasă a romanelor sale, și subliniază nu doar stilul autoarei, ci și câteva trăsături și surse de inspirație care se află în spatele paginilor feerice ale cărților sale.

Capitolul III este intitulat *O dublă abordare a romanului lui Kate Morton's Fiica ceasornicarului*. Partea practică a tezei pornește de la ipoteza că psihologul american,

George Kelly, este un maestru iscusit în lumea psihologiei, în timp ce istoricul american, Hayden White, domină domeniul istoric. După câteva mențiuni cu privire la unele dintre cele mai semnificative trăsături ale teoriei personalității lui Kelly și ale teoriei narațiunii lui White, este de la sine înțeles că ar putea exista un dialog interdisciplinar între psihologie și istorie.

De asemenea, sunt examinate cu atenție diferite definiții ale literaturii, care sunt ulterior legate de autoarea australiană, Kate Morton. Literatura însăși și, mai ales o carte notabilă, emană din imaginația și inima autorului. Scriitoarea ia decizia de a-și face simțită prezența în paginile cărții sale și, mai important, acele pagini devin parte din viața și instinctul său, interrelaționând cu individualitatea sa.

Sunt prezentate câteva noțiuni generale despre biografia ei. S-a născut în 1976 la Berri, dar și-a petrecut copilăria în Muntele Tamburine, alături de părinții și surorile ei. A fost un copil introvertit, timid, cu inclinație spre artă și literatură. Cele trei persoane care au avut un impact major asupra dezvoltării ei ca scriitoare au fost mama ei, Didee, și profesorii Herbert și Rita David. Talentul extraordinar de a povesti al scriitoarei a inspirat-o să descopere nu doar pasiunea pentru artă, ci și pentru dramă și cărți. A studiat arta dramatică la Trinity College, a absolvit un curs de vară despre Shakespeare la

Royal Academy of Dramatic Art și a urmat, de asemenea, cursuri de literatură engleză la Universitatea Queensland.

Aparținând literaturii de ficțiune a secolului XXI, Kate Morton joacă un rol major nu numai în literatura australiană, ci și în contextul de cercetare al tezei mele. Este autoarea cunoscută a șase romane (*Casa de la Riverton*– 2007; *Grădina uitată*– 2008; *Orele îndepărtate*– 2010; *Păzitoarea tainei*– 2012; *Casa de lângă lac* – 2015; *Fiica ceasornicarului*– 2018), care pot fi găsite astăzi în toate bibliotecile din lume. Romanele ei fascinează cititorii, deoarece are un dar special de a aduce la viață personajele și decorurile și de a face lumea reală să dispară.

Sunt explorate sursele influențelor care au contribuit la crearea celor trei scrieri ale sale, analizate de-a lungul tezei. Toate romanele ei ar trebui citite într-un moment anume, mai precis, când sufletul cititorului tânjește după o carte care nu permite a fi ușor de descoperit. Se poate observa cu ușurință încă de la început că Morton are tendința de a-și complica scrierile și aceasta este o trăsătură care o diferențiază de mulți alți scriitori. A-i citi cărțile este aproape ca și cum ai avea un puzzle sofisticat care trebuie rezolvat fără niciun ajutor.

A doua parte a acestui capitol se bazează în întregime pe cel mai recent și apreciat roman al lui Morton, *Fiica ceasornicarului*. În primul rând, este ilustrat un fundal general

al ficțiunii sale istorice fermecătoare și, în al doilea rând, sunt extinse teoriile lui Kelly și White. Există o legătură puternică între teoria personalității lui Kelly și *Fiica ceasornicului*, deoarece scriitorul se concentrează asupra emoțiilor interioare, gândurilor și experiențelor personale ale personajelor. Fiecare personaj are propriile sale trăsături de personalitate. De exemplu, fantoma este solitară, melancolică, pesimistă, tăcută și contemplativă, în timp ce Edward Radcliffe este descris ca fiind un bărbat grijuliu, educat și atent.

Partea atribuită lui George Kelly cuprinde o interpretare elaborată a alternativismului său constructiv și a celor unsprezece corolare ale sale. În ceea ce privesc personajele lui Morton, ele sunt receptive la o varietate nenumărată de interpretări, iar exemplul cel mai plauzibil este evenimentul petrecut la Birchwood Manor în vara anului 1862. Lucy, Edward și inspectorul Wesley își prezintă propria teorie, posedă o ipoteză încadrată pentru a explica evenimentul și, prin urmare, nu există o realitate obiectivă care să impună restricții interpretărilor cititorilor. Ultima parte a capitoului este cea mai complexă, deoarece prezintă o valorificare a celor unsprezece corolare ale lui Kelly în *Fiica ceasornicarului* pentru a interpreta trăsăturile distinctive ale personajelor.

Este valorificată și teoria narativității aparținând lui White și este subliniată semnificația noțiunilor întâlnite în

cartea istoricului. Teoria narativității este formată dintr-o poveste și un discurs. Pe de o parte, povestea constă dintr-un set de evenimente și prezintă conținutul acestor întâmplări, iar pe de altă parte, discursul explică modul în care este comunicat conținutul.

Dincolo de cele afirmate, sunt menționate și exemplificate diverse tehnici și elemente, reprezentative atât pentru poveste, cât și pentru discurs. Cititorul poate găsi în roman toate cele cinci elemente esențiale pentru fiecare poveste. *Fiica ceasornicarului* are o intrigă (bazată pe evenimentul major care a avut loc la Birchwood Manor), un decor (Anglia, între 1862 și 2017), multe personaje (Elodie Winslow, spiritul lui Birdie, Lucy Radcliffe, Edward Radcliffe, Leonard Gilbert, Juliet și Tip Wright), numeroase perspective narative (obiectivă, subiectivă, narator omniscient) și, de asemenea, un conflict (extern și intern). Cititorul poate descoperi și trei dintre cele tehnici esențiale adoptate în cadrul unui discurs, respectiv o povestire cadru, o retrospectivă și un narator nesigur.

Astfel, Kate Morton rămâne una dintre cele mai bune și mai apreciate scriitoare din zilele noastre. Este o autoare talentată care se joacă frumos cu enunțurile și cu emoțiile, trezește curiozitatea și pofta de lectură a cititorilor, dar, cel mai important, dezvăluie misterele. Multe vieți și locuri se află

în mâinile ei, iar cărțile pe care le scrie sunt pline de magie, sentimente și secrete.

Capitolul IV este intitulat *O Abordare Interdisciplinară a Romanului lui Kate Morton Grădina Uitată*. Prin echilibrarea diferitelor generații, autoarea conectează trecutul și prezentul pe o varietate de nivele, făcând posibilă o valorificare a teoriilor cuprinzătoare ale lui Kelly și White ca lebile metodologice menite să decodifice sensul romanului.

Sunt analizate cu atenție diversele surse de inspirație ale sale, care au contribuit la scrierea *Grădinii uitate*, iar după prezentarea unui context general al *Grădinii uitate*, toată atenția se concentrează pe rezumatul romanului, care este concis și structurat astfel: Nell O'Connor și povestea ei intrigantă (1913 – 2005); Cassandra O'Connor și povestea ei enigmatică (1975 – 2005) și, în final, Eliza Makepeace și povestea ei dramatică (1900 – 1913).

Scrierea îmbrățișează o varietate de intrigi, teme, personaje și decoruri care se intersectează ocazional, dar fiecare narațiune trebuie explorată independent din două motive. Pe de o parte, facilitează rezolvarea unui număr de puzzle-uri complexe și ajută cititorul să înțeleagă cu adevărat esența poveștii. Pe de altă parte, analizând fiecare poveste separat, partea practică este mai ușor de abordat, iar sarcina de a găsi asemănări între scrisul romancierei și cele două teorii

este astfel îndeplinită.

Cea mai extinsă parte a capitolului se referă la teoria construcției personale a lui George Kelly aplicată pe romanul lui Kate Morton. Sunt explorate trăsăturile de personalitate ale fiecărui personaj individual și sentimentele, gândurile și comportamentul lor interior, dar cele mai importante și relevante trăsături subliniate sunt cele ale celor trei personaje feminine principale, care trec printr-un întreg ciclu de viață. Personalitatea lor este modelată în funcție de timpul și situația în care se află și, chiar dacă aparțin unor generații diferite, Eliza, Cassandra și Nell experimentează același sentiment de singurătate.

Atenția este îndreptată spre Alternativismul Constructiv și aplicarea lui în *Grădina uitată*. Întrucât acesta le permite cititorilor să interpreteze intriga în orice mod creativ și distinctiv, perspectiva lor nu este restricționată de nicio realitate obiectivă și, prin urmare, Eliza Makepeace și povestea ei servesc drept ilustrare ideală a conceptului lui Kelly. *Grădina uitată* subliniază ideea că personajele principale sunt în întregime libere să schimbe orice construcție sau chiar să le înlocuiască cu altele, deoarece sunt necontrolate. Potrivit ideii originale ale lui Kelly, cartea cuprinde o singură realitate, în ciuda faptului că este privită din unghiuri diferite.

Pe lângă ceea ce s-a afirmat, acest capitol exemplifică succint și precis postulatul fundamental al lui Kelly și a celor unsprezece corolare din *Grădina Uitată* și arată modul în care ele decodifică trăsăturile personalităților controversate ale personajelor. Romanul abordează frumos procesele psihologice ale personajelor, iar personalitatea lor este schițată în mod excepțional, deoarece apare ca un proces în continuă evoluție.

De asemenea, este explorată o punte posibilă, imaginară, între teoria narațiunii lui Hayden White și romanul lui Morton. Scriitorii pun un accent deosebit pe trecut, istorie, realitate și ficțiune. Cu toate acestea, White clasifică discursul într-unul real și unul imaginar. Istoria aparține primei categorii, în timp ce romanul lui Morton acoperă ambele tipuri de discurs.

Grădina Uitată cuprinde cinci elemente indispensabile. Are o intrigă (bazată pe un copil pierdut, un secret teribil și o moștenire misterioasă), un decor (Australia și Anglia, între 1900 și 2005), numeroase personaje (Eliza Makepeace, Nell O'Connor, Cassandra O'Connor, Rose Mountrachet, Adeline și Linus Mountrachet, Nathaniel Walker, Christian Blake, Mary Martin), o perspectivă narativă (narațiune la persoana a treia) și un conflict (extern și intern).

Alte aspecte la fel de importante și interesante dezbătute

în cadrul acestui capitol sunt modurile fundamentale de reprezentare istorică. Fără îndoială, în *Grădina uitată* se regăsește cronică, deși autorul nu alege să prezinte o poveste bine organizată, cu început, mijloc și un sfârșit definit. În viziunea lui White, analele sunt cele mai explorate moduri de reprezentare istorică, dar Morton alege să nu sublinieze ideea înregistrării evenimentelor an de an.

În partea finală a acestui capitol sunt menționate cele trei categorii primare ale discursului narativ, dar accentul cade pe discursul mitic. Basmele sunt incluse în trei pasaje distincte din roman; au un aspect diferit și reprezintă o combinație între mit și realismul magic. Având un rol bine definit, poveștile sunt privite ca un dispozitiv literar cunoscut sub numele de poveste-cadru.

În final, se poate concluziona faptul că prezentul capitol urmărește identificarea principalelor caracteristici esențiale care reunesc trei nume cunoscute din trei domenii diferite de studiu, precum și ideile lor inovatoare. Pentru a crea o conexiune puternică între ele, fiecare scriere devine valoroasă dacă scriitorul ei găsește timpul potrivit, imaginația și unicitatea pentru a o crea.

Capitolul V este intitulat *O Abordare Interdisciplinară a Romanului lui Kate Morton, Casa de lângă lac*. Ultimul capitol al părții practice reprezintă o încercare de a clarifica

modul strălucit în care literatura de ficțiune poate stabili o conexiune interdisciplinară între psihologie și istorie, ținând cont în același timp de teoriile distinse ale lui Kelly și ale lui White.

Kate Morton, renumită pentru modul ei persuasiv și creativ de a scrie, își folosește cu succes toate abilitățile pentru a prezenta o poveste captivantă, unică în roman, unde trecutul și prezentul se află în cele din urmă într-o coincidență neobișnuită, dar fascinantă a circumstanțelor.

În plus, sunt discutate cele două căi care au contribuit la finalizarea *Casei de lângă lac*. Primul și cel mai semnificativ proces este reprezentat de călătoria interioară, care a ghidat-o pe autoare către conceptele originale și demne de remarcă. Este o metodă care îi evidențiază abilitățile, deoarece se bazează pe capacitatea ei de a face față realității, prin simpla exercitare a creativității mentale. În al doilea rând, utilizarea spațiului cosmic este și el valorificat și se bazează în mare parte pe locații autentice. Cornwall rămâne principala sa sursă de inspirație, o locație specială, în timp ce alte locuri menționate sunt Trerice, casa preferată a autoarei, sau satul Portloe.

În această parte a tezei este prezentat un rezumat concis al romanului de ficțiune istorică al cărui succes este atribuit îmbinării excelente a elementelor distinctive istorice cu analiza

problemelor legate de teme precum pierderea, trauma generațională sau secretele de familie. Autoarea înfățișează viața în conformitate cu credințele și judecățile ei de valoare și, în acest cadru, deschide ochii cititorilor către tărâmurile ascunse și neexplorate prin sentimente și emoții inspiratoare, îndrumându-i astfel spre înțelegerea scopului vieții și al existenței.

Pentru o mai bună înțelegere a poveștii, *Casa de lângă lac* urmărește trei povești distincte despre copii, care înfățișează un copil pierdut, un copil abandonat și, în final, un copil adoptat. În mod remarcabil, fiecare poveste este subliniată separat, într-un efort de a le împleni și, astfel, de a intensifica suspansul. Primul fir al poveștii abordează dispariția misterioasă a lui Theo Edevane și multe teorii legate de subiect; al doilea se concentrează în principal pe povestea de viață a lui Sadie Sparrow; iar ultimul atrage atenția asupra traumelor personale, conflictelor interioare și amintirilor personajelor.

După încheierea unei scurte analize a romanului lui Morton, în care romanciera se situează între genul istoric, realist și romanul fantastic, idealist al ideilor, teoria construcției personale a lui George Kelly este folosită ca instrument metodologic principal cu scopul de a descoperi secretul sensului său complex, multidimensional. Pentru a

exemplifica teoria personalității a lui Kelly, este important de precizat experiența interioară și exterioară a personajelor și, prin urmare, spațiul intim al lui Bachelard este de asemenea luat în considerare.

Diferitele tipuri de relații interpersonale ilustrate în roman sunt decodificate cu succes folosind setul de unsprezece corolare, care sunt menite să deschidă o cale care ar putea oferi o înțelegere și interpretare corectă a acelor așteptări bazate pe experiență. Totuși, diferit de *Fiica ceasornicarului* și de *Grădina uitată*, unde fiecare corolar este luat individual, în *Casa de lângă lac*, analiza se poate face în tandem.

Corolarul fragmentării, individualității, al asemănării și cel al sociabilității sunt puternic conectate între ele, în timp ce Corolarul experienței îl susține pe cel al alegerii. Luate separat sau împreună, fiecare corolar reprezintă o informație esențială care contribuie la rezolvarea cazului dispariției lui Theo Edevane. Astfel de dispozitive metodologice s-au dovedit a fi instrumente extrem de utile pentru a ilustra complexitatea personalităților personajelor, care nu poate trece neobservată în romanul lui Morton.

Pe lângă cele menționate, se acordă o atenție deosebită istoriei și ficțiunii și încercării de a le plasa în aceeași categorie. S-a demonstrat că acest roman este mult mai mult decât o ficțiune, întrucât romanciera are puterea de a conecta

trecutul cu o locație îndepărtată care merită vizitată, un loc aparte, în care unele trăsături devin mai familiare decât altele. În consecință, cu ajutorul teoriei narațiunii lui Hayden White, este demonstrată capacitatea scriitoarei de a impresiona cititorul printr-un realism istoric autentic.

Ultimul roman discutat include cele mai comune elemente dintre White, reprezentantul istoriografiei, și Morton, o figură prominentă a ficțiunii. Subiectele abordate în ultima parte a acestui capitol includ importanța trecutului și efectul pe care îl are asupra prezentului; atenția acordată istoriei și realității; cele cinci componente majore ale povestirii; cele trei tipuri principale de reprezentare istorică (istorie, cronică și anale); și în sfârșit, idei relevante referitoare la discursul narativ.

În lumina ideilor menționate mai sus, se poate afirma faptul că partea practică a tezei vizează exemplificarea relației dintre psihologie, literatură și istorie. Limba este folosită ca instrument valoros de comunicare în literatură, domeniu care se intersectează cu discipline precum istoria, psihologia sau filosofia, pentru a interpreta personalitatea și comportamentul uman.

George Kelly, Kate Morton și Hayden White sunt fascinați de ființele umane, de anxietatea, conflictele, dorințele, reacțiile și percepțiile acestora despre lume,

manifestându-și astfel interesul special pentru preocupările individuale și sociale. În capitolul dedicat cercetării postdoctorale au fost evidențiate limitele tezei și posibilități de extindere a investigației asupra modului în care teoriile lui Kelly și White ar putea fi folosite ca lentile metodologice de decodificare a sensului multor alte romane contemporane.